

DANS

Data Archiving and Networked Services

Jaarverslag 2014

Missie en werkgebied

De missie van DANS is het bevorderen van duurzame toegang tot digitale onderzoeksgegevens. Het hergebruik van onderzoeksdata maakt onderzoek efficiënter en verifieerbaar, en zorgt ervoor dat aanwezige kennis beter wordt benut. Open toegang tot wetenschappelijke onderzoeksresultaten maakt het mogelijk om informatie uit verschillende bronnen te koppelen.

DANS stimuleert dat onderzoekers gegevens duurzaam archiveren en hergebruiken, bijvoorbeeld via het online archiveringssysteem [EASY \(easy.dans.knaw.nl\)](http://easy.dans.knaw.nl) en [Data-verseNL \(dataverse.nl\)](http://dataverse.nl). EASY is een Trusted Digital Repository, en voldoet aan [het internationale datakeurmerk Data Seal of Approval \(DSA\)](#). Via [NARCIS \(narcis.nl\)](http://narcis.nl) biedt DANS ook toegang tot duizenden wetenschappelijke datasets, publicaties en andere onderzoeksinformatie in Nederland. Daarnaast verzorgt het instituut training en consultancy en doet het onderzoek naar duurzame toegang tot digitale informatie.

Gedreven door data zorgt DANS er met zijn dienstverlening en deelname in (inter-)nationale projecten en netwerken voor dat de toegang tot digitale onderzoeksgegevens verder verbetert. DANS is een instituut van KNAW en NWO.

• 23 januari

[Data FAIRPORT levenswetenschappen in de maak](#)

• 19 februari

[Stappenplan onderzoeksdata LERU gepresenteerd](#)

• 20 februari

[DANS publiceert Preservation Policy: beleid voor duurzaamheid](#)

• 24 februari

[Datamanagementadvies voor ZonMw-onderzoek beschikbaar](#)

Meerjarenstrategie

DANS heeft voor de jaren 2011-2015 vier strategische prioriteiten vastgesteld:

- DANS versterkt zijn dienstenaanbod door meer gebruikers efficiënter te bedienen;
- DANS ontwikkelt zich tot een disciplineonafhankelijke dataorganisatie;
- DANS doet onderzoek ter ondersteuning en verbetering van de dienstverlening;
- DANS vormt een toonaangevende bouwsteen in de datavoorziening in Europa.

Voor het behalen van deze prioriteiten zijn 13 doelen vastgesteld. In 2015:

1. is de kwaliteit van ons online archiveringstelsel gegarandeerd door certificering volgens internationale standaarden.
2. is het aantal gearchiveerde bestanden aanzienlijk gegroeid.
3. is het gebruik van data gevonden via DANS aanzienlijk gegroeid.
4. valt door NWO, KNAW, universiteiten en ministeries gefinancierd onderzoek, waarbij data worden geproduceerd, onder afspraken met betrekking tot digitale duurzaamheid.
5. is het datakeurmerk Data Seal of Approval ingevoerd bij 30 repositories, waarvan tenminste 10 in Nederland.
6. hebben wij een beoordelingsmechanisme voor data-

kwaliteit gerealiseerd aan de hand van data reviews.

7. hebben wij een business-model operationeel waarmee de stijgende kosten van opslag en beschikbaarstelling kunnen worden gedragen dan wel terugverdiend.

8. versterken wij de dienstverlening voor de alfa- en gammawetenschappen aanmerkelijk en leveren wij data-diensten aan een aantal vakgebieden in de bètawetenschappen.

9. ondersteunen wij dataprojecten van een groot aantal communities van wetenschappelijke onderzoekers.

10. is de bekendheid met DANS en met onze diensten onder wetenschappelijke onderzoekers en research masters aanzienlijk toegenomen en worden deze diensten ruim voldoende gewaardeerd.

11. voeren wij een onderzoekprogramma uit op het terrein van de lange termijn beschikbaarheid van digitale data, waaruit onder meer peer-reviewed publicaties voortkomen.

12. Heeft de technische ontwikkeling geleid tot meer efficiency en functionaliteit, waarbij onderzoekdata, digitale publicaties en onderzoeksinformatie gekoppeld worden en toegankelijk zijn via één portaal.

13. participeren wij in de data-activiteiten van 12 research-infrastructuren op de ESFRI-Roadmap en op de Nationale Roadmap.

• 27 februari

[Data Guide 12 en 13](#)

[verschenen](#)

• 7 maart

[DANS ondersteunt](#)

[Datacitatie-principes](#)

[FORCE11](#)

• 19 maart

[Secretariaat euroCRIS](#)

[naar DANS](#)

• 19 maart

[Professor Christine](#)

[Borgman nieuwe](#)

[visiting fellow bij DANS](#)

Het jaar 2014

DANS was in 2014 hoofdorganisator van de grootste conferentie op het gebied van onderzoeksdata ooit. De derde week van september stond niet alleen in het teken van Prinsjesdag, maar was ook 'International Data Week', met zeker tien congressen, symposia, workshops en andere bijeenkomsten. Deze 4e plenaire bijeenkomst van de Research Data Alliance (RDA) trok ruim 500 data scientists en professionals uit alle werelddelen.

Eén van de bijeenkomsten was de uitreiking van de tweejaarlijkse Nederlandse Dataprijs, een initiatief van Research Data Netherlands (RDNL). Deze prijs geeft waardering aan onderzoekers die data bij elkaar brengen, documenteren en toegankelijk maken voor anderen. Dit jaar ging de prijs naar de Nederlandse Liederenbank (een database van circa 170.000 Nederlandse liederen - categorie humaniora en sociale wetenschappen) en DINED (een antropometrische databank die de variatie in lichaamsmaten en -vormen aanschouwelijk maakt - categorie exacte en technische wetenschappen). Tijdens deze bijeenkomst trad SURFsara tot RDNL toe. Deze landelijke alliantie heeft in 2014 laten zien dat de bundeling van krachten op het gebied van duurzaam data-management werkt.

SURFsara is sterk op het gebied van nationale reken- en datadiensten, waaronder High Performance Computing, en vormt daarmee een waardevolle aanvulling op het

bestaande werkerrein van RDNL: de technische wetenschappen (via 3TU.Datacentrum) en de sociale en geesteswetenschappen (via DANS). Met de komst van SURFsara kan RDNL meer wetenschappelijke instellingen en disciplines vanuit een gezamenlijke aanpak bedienen bij het duurzaam beheeren, opslaan en delen van onderzoeksdata. RDNL verspreidt ook kennis hierover, bijvoorbeeld via de succesvolle cursus 'Essentials 4 Data Support'.

Peter Doorn, directeur van DANS: "Research Data Netherlands brengt ons een stapje verder richting onze gedeelde missie: het bevorderen van duurzame toegankelijkheid en verantwoord hergebruik van wetenschappelijke onderzoeksgegevens. Daarvan profiteert uiteindelijk de hele wetenschap."

Meer informatie staat op researchdata.nl.

*Het frontoffice-backoffice-model van Research Data Netherlands: de datasupporters in de onderzoeksinstituten (het frontoffice) vormen een essentiële schakel tussen onderzoekers en het duurzame archief (het backoffice).
bron: RDNL*

• 20 maart

[Nieuw uiterlijk wetenschapsportal](#)
[NARCIS](#)

• 28 maart

[DANS associated partner EUDAT](#)

• 1 april

[Research Data Netherlands is online](#)

• 14 april

[Beheer DataverseNL naar DANS](#)

Stand van zaken

De status van de 13 doelen in 2014 is als volgt:

Doel 1 – Uitvoering extended certification (NESTOR/DIN 31644)

- De NESTOR-criteria zijn geïnterpreteerd en de huidige situatie van onze repository is in kaart gebracht.
- Voorts is gewerkt aan de internationale aspecten van certificering en aan voorlichting op dit gebied. De certificatie zelf zal in 2015 plaatsvinden.

Doel 2 – Het aantal in EASY gedeponeerde en gedocumenteerde datasets of bestanden is met 25% gegroeid ten opzichte van 2013

- De omvang van de collectie is toegenomen met 9% voor wat betreft het aantal datasets, met 13,4% voor wat betreft het aantal datafiles en met 21,2% voor wat betreft de omvang in TB. Deze cijfers worden beïnvloed door overheveling van (TIFF-)files naar een extern archief en het niet langer opnemen van omvangrijke datafiles in EASY.

Doel 3 – Het gebruik van data gevonden via DANS ligt aanzienlijk hoger (streven 35%) dan in 2013

- Het aantal serviceproviders die EASY harvesten is gelijk gebleven. Het aantal repositories dat NARCIS harvest is gestegen: 2 repositories met publicaties en

1 repository met data erbij. In totaal harvest NARCIS nu 41 repositories. Het aantal en de omvang van de datasets die nu door Narcis worden geharvest, is aanzienlijk toegenomen, mede onder invloed van het harvesten van The Language Archive (TLA). Het aantal geregistreerde EASY-gebruikers is met 9% toegenomen. Het aantal diensten dat NARCIS harvest is toegenomen tot 16. Het aantal gedownloadde datasets is met 44% toegenomen tot 43.665.

Doel 4 – Geven van een kwalitatief beeld van de algemene afspraken aangaande digitale duurzaamheid bij andere organisaties

- Met NWO zijn contacten gelegd over de praktische uitvoering van pilots inzake datamanagement bij het verlenen van onderzoeksubsidie. Met de universiteiten zijn verder afspraken gemaakt over de invoering van het frontoffice-backoffice-model (FOBO-model), met DANS als backoffice. Met de KNAW is overleg gevoerd over de implementatie van een Open Access beleid voor data en publicaties. Binnen de instituten zijn datanotities beschikbaar gekomen en is het opstellen van een datamanagementplan verplicht gesteld. Instituten kunnen een beroep doen op zogeheten data- adviseurs. Met diverse Ministeries zijn contacten geweest over het archiveren van grote (deels gevoelige) datasets.

• 2 juni

[Nieuwe E-data & Research verschenen](#)

• 19 juni

[DANS-subsidie ICPSR-Summer Program toegekend](#)

ICPSR

• 24 juni

[Overleven in de zuivel-sector: data in EASY](#)

• 30 juni

[Registratie 4e plenary Research Data Alliance geopend](#)

Doel 5 – 22 repositories voldoen aan DSA

- Er zijn 40 repositories met een DSA seal, 7 binnenlandse en 33 buitenlands repositories. Verder zijn er nog eens 35 DSA seals aangevraagd.

Doel 6 – 875 data reviews

- Eind 2014 is een nieuwe ronde voor het reviewen van data gestart. In 2014 zijn er derhalve geen nieuwe data reviews bijgekomen.

Doel 7 – 50 K aan kosten terugverdiend

- De tariefstructuur voor DANS-diensten is vastgesteld en goed ontvangen door de universiteiten, zo bleek uit de ronde langs alle CvB's die samen met 3TU.Data-centrum is gehouden. Instellingsbrede contracten zullen in 2015 worden afgesloten.

Doel 8 – Verbetering dienstverlening aan front-offices

- RDNL, waar DANS deel van uitmaakt, organiseert cursussen voor data supporters, waardoor duidelijk wordt wat front- en backoffices van elkaar kunnen verwachten. Het idee om datadiensten voor specifieke vakgebieden te ontwikkelen, is verlaten.

Doel 9 – In 2015 ondersteunen wij dataprojecten van een groot aantal communities van wetenschappelijke onderzoekers

- Dit doel wordt gerealiseerd via RDNL. Vanuit DANS zijn wel contacten gelegd met de medische (gezondheids-) wetenschappen.

Doel 10 – Raadpleging gebruikerspanel, opstellen communicatiestrategie en uitvoeren gebruikersonderzoek

- Op het gebied van communicatiestrategie is veel bereikt: het Twitter-account is nieuw leven ingeblazen, de content voor de RDNL- en nieuwe DANS-website is aangeleverd en geplaatst en de nieuwsorganen E-data&Research en DataLink zijn op regelmatige wijze verspreid. Er is een communicatie-puntenplan opgesteld dat een praktisch overzicht biedt van zaken die aangepakt worden. Gebruikscijfers van de DANS-diensten worden geanalyseerd. Dit maakt het houden van een apart gebruikersonderzoek niet meer nodig. Er is in 2014 geen gebruikerspanel ingezet.

Doel 11 – 8 peer-reviewed papers

- In 2014 zijn 29 peer-reviewed publicaties zijn verschenen.

Doel 12 – Verbetering van efficiency en functionaliteit van de diverse diensten

- Belangrijke aanpassingen in NARCIS, EASY en BRI zijn in gang gezet en deels al gerealiseerd.

Doel 13 – Participatie in 10 research-infrastructuren

- Participatie in 26 research-infrastructuren en betrokken bij 17 Europese aanvragen (Horizon 2020) en 1 NWO-groot aanvraag.

• 1 juli

12 miljoen voor digitale infrastructuur geesteswetenschappen

• 13 augustus

Inschrijving Essentials 4 Data Support geopend

• 28 augustus

Vervangende release WoON2012

• 8 september

Openbare Data Seal of Approval-conferentie op 24 september

Werktevredenheidsonderzoek

In het najaar heeft SatisAction in opdracht van DANS een werktevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Doel van het onderzoek is om inzicht te verkrijgen in:

- hoe DANS-medewerkers het werk en de werkomstandigheden binnen DANS ervaren;
- hoe de werktevredenheid binnen DANS zich verhoudt ten opzichte van 2011;
- hoe de werktevredenheid binnen DANS zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Samenvatting resultaten

Circa 90% van de DANS-ers heeft aan het onderzoek meegedaan.

DANS-medewerkers zijn tevreden over hun werk. Het rapportcijfer tevredenheid werk dat zij geven is een 7,7. Dit cijfer is niet significant gestegen of gedaald ten opzichte van 2011 (2011: 7,8. 2008: 8).

Uit het onderzoek blijken een aantal positieve factoren, namelijk:

- binnen DANS heerst een prettige werksfeer;
- medewerkers waarderen het feit dat zij veel mogelijkheden hebben om met collega's af te stemmen over het werk;
- er is veel flexibiliteit in werktijden;
- de mogelijkheden om de eigen werktijden in te delen ervaren medewerkers als zeer prettig.

De aandachtspunten die uit het onderzoek naar voren komen, zijn:

- medewerkers ervaren een hoge werkdruk. Zij geven aan:
 - regelmatig meer uren te maken dan de formele werktijd;
 - regelmatig wegens drukte het werk niet naar behoren te kunnen doen.
- medewerkers zijn weinig tevreden over de flexplekken. Zij vinden het kunnen wisselen van werkplek niet altijd prettig.

De suggesties uit het onderzoek:

- medewerkers geven aan dat zij behoefte hebben aan meer focus en een vermindering van de bureaucratie;
- door beter te prioriteren kan de koers verhelderd worden;
- de bureaucratie kan verminderd worden door minder het accent te leggen op allerlei rapportages (weeklies, kwartaalrapportages, conferentieverlagen, werkplannen, uren schrijven).

De gegevens zullen vanaf het volgend jaar uitvoerig worden bestudeerd en besproken in de Directie en het MT, daarna ook plenair om te zien wat DANS kan, wil en moet verbeteren.

• 9 september

[Grote groei datasets](#)

[NARCIS dankzij The](#)

[Language Archive](#)

• 17 september

[Nederland week lang](#)

[internationaal toneel](#)

[voor onderzoeksdata](#)

• 23 september

[Speciale editie](#)

[2014 / 2015](#)

[E-data&Research](#)

• 25 september

[Nederlandse Liederen-](#)

[bank en DINED winnaars](#)

[Dataprijs 2014](#)

Terugkoppeling Onderdeel Commissie (OC)

Er vonden vier reguliere OC-Directie en enkele ad hoc overleg plaats met de Directie en met de coördinator Bedrijfsvoering. De sfeer van de overleggen is plezierig.

Onderwerpen van gesprek waren onder andere:

1) actualisering van de functiebeschrijvingen, 2) communicatie over personele verschuivingen en vervulling van taken en 3) werkdruk. Dit laatste onderwerp kwam terug in de werkgroep 'Stress de baas'. Deze werkgroep beëindigde zijn werk met een advies aan Directie en MT.

Ook in het werktevredenheidsonderzoek, dat DANS om de twee à drie jaar uitvoert, kwam het onderwerp 'werkdruk' aan bod. Net als andere jaren heeft de OC enkele vragen aan dit onderzoek toegevoegd.

Verder is de OC geïnformeerd over diverse externe onderzoeken (mid-term review en positioneringsonderzoek KNAW-NWO) en heeft de OC feedback gegeven op de conceptversie van de nieuwe strategienota (2015-2020). De OC heeft in juni aan de OC-training deelgenomen en was aanwezig op de OR-OC-dag en de bijeenkomst over de werkkostenregeling in november en bij de OC-voorzittersoverleggen. Dit zijn gewaardeerde initiatieven om te horen wat er bij de zusterinstituten speelt en om ontwikkelingen te kunnen vergelijken en bespreken.

In 2014 waren er geen onderwerpen die zich leenden voor een achterbanraadpleging. Wel is OC-nieuws een vast agendapunt op het maandelijks plenaire overleg geworden.

Vanaf het laatste kwartaal heeft de OC DANS-ers geattendeerd op de mogelijkheid om zich in 2015 verkiesbaar te stellen voor de nieuwe OC.

Namens de OC van DANS:

Martiniano Brito Freitas

Gaithrie Ganesh

Marjan Grootveld

• 25 september

[SURFsara versterkt](#)

[Research Data](#)

[Netherlands](#)

• 3 oktober

[Data Seal of Approval](#)

[in overzichtsartikel](#)

[toegelicht](#)

• 16 oktober

[NWO zet volgende stap](#)

[in Open Accessbeleid](#)

• 30 oktober

[DANS ondersteunt grijze](#)

[literatuur via GreyNet](#)

DANS outreach activiteiten

In 2014 heeft DANS weer een aantal bijeenkomsten (mede) georganiseerd met het doel om kennis uit te wisselen op uiteenlopende terreinen, zoals:

- maart - [CEDAR-minisymposium](#)
- juni - [KNOWeSCAPE workshop 'Knowledge Maps'](#)
- juni - [studiemiddag 'Narratieve bronnen in wetenschappelijk onderzoek'](#)
- juni - [OCLC-workshop 'Evolving Scholarly Record and the Evolving Stewardship Ecosystem'](#)
- juli - [Digital preservation-forum](#)
- augustus - [APARSEN-training 'Access and Usability'](#)
- september - [cursus 'Essentials 4 Data Supports'](#)
- september - [uitreiking Nederlandse Dataprijs](#)
- september - [vierde bijeenkomst Research Data Alliance](#)

Van het blad [E-data&Research](#) zijn drie edities verschenen, verspreid onder 7.500 lezers en 1.900 'digitale' abonnees. Ook werd een engelstalige special van E-data&Research uitgebracht mede vanwege het vijftig jarig bestaan van data-archivering in Nederland. De digitale nieuwsbrief [DataLink](#) is in 2014 zes keer verschenen, verspreid onder ruim 7.000 abonnees.

Daarnaast geven DANS-medewerkers lezingen en hebben zij ook in 2014 regelmatig een bijdrage geleverd aan bijeenkomsten georganiseerd door derden.

DANS is in 2014 op verschillende manieren in het nieuws gekomen. Een compleet overzicht van de nieuwsberichten uit 2014 staat op de website van DANS. Een selectie van het nieuws staat in de tijdlijn van dit jaarverslag.

• 24 november

[Call for papers voor
5e Nederlandse
ESS-workshop](#)

• 15 december

[DANS maakt
open access mogelijk](#)

• 18 december

[Volg DANS via Twitter](#)

2015

DANS

Dit is het jaarverslag 2014 van Data Archiving and Networked Services (DANS). DANS bevordert duurzame toegang tot digitale onderzoeksgegevens. Hiertoe stimuleert DANS dat wetenschappelijke onderzoekers gegevens duurzaam archiveren en hergebruiken, bijvoorbeeld via het online archiveringssysteem EASY (easy.dans.knaw.nl) en DataverseNL (dataverse.nl). Tevens biedt DANS met NARCIS (narcis.nl) toegang tot duizenden wetenschappelijke datasets, publicaties en andere onderzoeksinformatie in Nederland. Daarnaast verzorgt het instituut training en consultancy en doet het onderzoek naar duurzame toegang tot digitale informatie.

Gedreven door data zorgt DANS er met zijn dienstverlening en deelname in (inter)nationale projecten en netwerken voor dat de toegang tot digitale onderzoeksgegevens verder verbetert. Kijk op dans.knaw.nl voor meer informatie en contactgegevens.

KONINKLIJKE NEDERLANDSE
AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

Data Archiving and Networked Services (DANS)
Postbus 93067 | 2509 AB Den Haag
Anna van Saksenlaan 51 | 2593 HW Den Haag
070 349 44 50 | info@dans.knaw.nl | dans.knaw.nl

Door data gedreven